

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4CdoR/7/2024
Identifikačné číslo spisu:	6623200262
Dátum vydania rozhodnutia:	23.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6623200262.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného J. N., narodeného XX. T. XXXX, U., R.. U. XXX/X, zastúpeného advokátkou JUDr. Luciou Filipkovou, Banská Bystrica, Sládkovičova 26, proti povinnej L.. U. N., narodenej XX. T. XXXX, I., B. G. XXXX/XX, zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Marčokom, Lučenec, M. Gorkého 21, o výkon rozhodnutia o úprave styku k maloletému dieťaťu B. N., narodená XX. J. XXXX, bytom ako povinná, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 7Em/2/2023 a o dovolaní oprávneného proti rozhodnutiu Krajského súdu v Žiline z 22. februára 2024 sp. zn. 15CoE/3/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Lučenec (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) vo veci o výkon rozhodnutia o úprave styku k maloletému dieťaťu Nina Ivančová, narodená 28. decembra 2020 rozhodol tak, že návrh oprávneného na výkon rozhodnutia zamietol (I.) a žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania (II.). Súd prvej inštancie na vec aplikoval ustanovenia § 370, § 376 ods. 1 až 3, § 378 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj ako „CMP“). Styk oprávneného s maloletou bol upravený rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. októbra 2022 sp. zn. 17CoP/45/2022 a to v režime každý párnny víkend od piatku 14:00 hod. do nedele 18:00 hod. s tým, že oprávnený si maloletú prevezme od povinnej v určený deň a hodinu začiatku styku a odovzdá povinnej v určený deň a hodinu konca styku v mieste bydliska matky. Súd prvej inštancie uviedol, že predmetom výkonu rozhodnutia je tak v tejto právnej veci realizácia osobného styku otca s maloletým dieťaťom, ktorý styk sa má opakovať každý druhý týždeň, z čoho je zrejmé, že exekučným titulom uloženú povinnosť nie je možné v predmetnej veci „splniť“ jednorázovo, ako to predpokladá doslovné znenie ustanovenia § 376 ods. 1 CMP, ale túto povinnosť musí plniť opakovane, v termínoch vymedzených v exekučnom titule. Preto pre posúdenie, či povinný plní takto uloženú povinnosť, je potrebné ustáliť, či k realizácii styku otca s maloletým dieťaťom pravidelne dochádza.

Vzhľadom na vyššie uvedený charakter tejto povinnosti, nie je možné jednorázovú nerealizáciu styku považovať za nesplnenie exekučného titulu, ak v ostatných prípadoch k realizácii styku došlo. V prípade nerealizácie je potrebné skúmať z akých dôvodov k uvedenému prišlo, t. j. či je za ne zodpovedný povinný alebo ide o dôvody nezávislé od vôle povinného. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že pri konštatovaní naplnenia druhého predpokladu na nariadenie výkonu rozhodnutia a to nesplnenie povinnosti stanovenej súdom vo vykonateľnom rozhodnutí, je potrebné dôsledne skúmať, či si povinná osoba mohla alebo nemohla splniť svoju povinnosť dieťa na styk pripraviť a odovzdať bez vážneho ohrozenia záujmov dieťaťa, pričom v súlade s § 217 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj ako „CSP“) je pre súd rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku, a preto súd skúma okolnosti ovplyvňujúce rozhodnutie o výkone rozhodnutia ku dňu vyhlásenia tohto rozhodnutia. Súd prvej inštancie z obsahu pripojeného spisu sp. zn. 8P/20/2021 zistil, že povinná bola v súlade s § 379 CMP 3. apríla 2023 súdom vyzvaná na dobrovoľné plnenie povinností a súčasne v rámci preventívnej fázy bol využitý cochemský model za kumulovania odborníkov z rôznych oblastí.

1.1. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že odo dňa podania návrhu oprávneného na výkon rozhodnutia, t. j. od 23. januára 2023 do 7. decembra 2023 sa styk oprávneného otca s maloletou v zmysle rozhodnutia, ktoré je exekučným titulom, mal uskutočniť 23 krát. Od podania návrhu, teda približne za 11 mesiacov, sa styk otca s dieťaťom realizoval 13 krát, čo je približne v 56 % prípadov, 10 krát sa nerealizoval a to 1 krát z dôvodu nedostavenia sa otca, jeden krát z dôvodu vyšetrenia matky dieťaťa mimo sídla bydliska matky a 9 krát z dôvodu choroby dieťaťa, ktoré dôvody podľa súdu prvej inštancie jednoznačne predstavujú dôvody, pre ktoré styk otca s maloletým dieťaťom nemohol byť realizovaný z objektívnych dôvodov na strane maloletého dieťaťa, čo bolo podľa názoru súdu prvej inštancie preukázané aj z podaných informácií T.. Y. U.W., pediatričky maloletého dieťaťa z 31. októbra 2023 a zo 4. decembra 2023.

1.2. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že styk otca s maloletým dieťaťom sa po podaní návrhu na výkon rozhodnutia realizuje, to znamená, že v tejto právnej veci nebol splnený jeden zo základných predpokladov na nariadenie výkonu súdneho rozhodnutia a to neplnenie povinnosti, ktorá bola matke uložená exekučným titulom. Pokiaľ k styku otca s maloletým dieťaťom nedošlo, jednalo sa o ospravedlniteľné dôvody chorobnosti maloletého dieťaťa v daných termínoch, čo bolo potvrdené T.. Y. U.W., pediatričkou maloletého dieťaťa. Termín neuskutočnenia styku 27. januára 2023 až 29. januára 2023 nepreukázaný matkou bol súdom prvej inštancie vyhodnotený ako výnimočný. Súd prvej inštancie na základe preukázaného plnenia súdnym rozhodnutím nariadeného styku v čase vyhlásenia rozhodnutia nevidel dôvody na nariadenie výkonu rozhodnutia a preto návrh na výkon rozhodnutia zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 22. februára 2024 sp. zn. 15CoE/3/2024 na odvolanie oprávneného rozhodol tak, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie aj s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu mu danom § 377 ods. 2 CMP a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného otca nie je dôvodné a uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP. Odvolací súd poukázal na znenie § 3 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 207/2016 Z. z. (ďalej aj ako „Vyhláška“) s účinnosťou do 31. októbra 2023 a s účinnosťou od 1. novembra 2023, v súlade s ktorými zneniami bol súd prvej inštancie z dôvodu posudzovania podrobovania sa rozhodnutiu zo strany povinnej povinný postupovať. Odvolací súd ďalej poukázal na skutočnosť, že Civilným mimosporovým poriadkom v spojení s Vyhláškou je precizovaný postup súdu v rámci vykonávacieho konania spolu s dôrazom na ochranu maloletého pred ujmom, ktorá by mohla vzniknúť núteným výkonom rozhodnutia, uložením súdu povinnosti zohľadňovať nielen správanie sa povinného pri plnení povinností, ale aj správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia, ako aj správanie sa a názor maloletého, pričom je súčasne povinnosťou súdu zistiť, či pre neplnenie povinností vyplývajúcich z rozhodnutia existujú dôvody.

2.1. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho

podľa správnych zákonných ustanovení a zákonne rozhodol, keď zamietol návrh oprávneného na výkon rozhodnutia ako nedôvodný. Nariadenie výkonu rozhodnutia o úprave styku rodiča s dieťaťom totiž predpokladá, že súd zistí porušovanie povinnosti uloženej exekučným titulom, ktoré porušovanie povinnosti zaviniť ten rodič, ktorému vykonávané rozhodnutie ukladá povinnosť dieťa na styk pripraviť a oprávnenému rodičovi odovzdať, ktorý záver o porušovaní povinností povinnej nebolo možné v danej veci konštatovať. Odvolací súd dospel v súlade so súdom prvej inštancie k záveru, že nebolo možné kvalifikovane uzavrieť, že by nerealizovanie styku oprávneného otca s maloletou bolo spôsobené zavineným konaním povinnej matky. Odvolací súd vychádzal zo skutočností obsiahnutých v súdnom spise, v zmysle ktorých dochádza k styku maloletej s oprávneným otcom v 56 % termínov, pričom termíny nerealizácie styku (do 31. októbra 2023) boli spôsobené ospravedlniteľnými dôvodmi chorobnosti dieťaťa, čo bolo potvrdené správami ošetrojúcej lekárky. Zároveň odvolací súd zdôraznil, že v čase vydania rozhodnutia sa jednalo o dieťa vo veku 3 rokov, pričom bydlisko otca je vzdialené cca 250 km, čo predstavuje približne 3 a pol hodinovú cestu autom. Odvolací súd vyhodnotil dodržiavanie liečebného režimu nariadeného ošetrojúcou lekárkou maloletého dieťaťa za podstatné a v kombinácii s vekom dieťaťa a vzdialenosťou bydliska otca prepravu chorého dieťaťa z hľadiska záujmov dieťaťa za škodlivé.

2.2. K námietkam oprávneného týkajúcich sa súvisiacich spisov Okresného súdu Lučenec sp. zn. 11P/22/2022, sp. zn. 6Em/1/2021 a sp. zn. 8P/20/2021 odvolací súd uviedol, že konanie vedené pod sp. zn. 8P/20/2021 nebolo doposiaľ skončené a že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav veci (§ 35 CMP) s tým, že v mimosúdnych konaniach platí, že súd je povinný vykonať dôkazy, ak je to potrebné.

2.3. Odvolací súd uviedol, že nemožno každé nerealizovanie styku rodiča s dieťaťom vyhodnotiť ako podklad pre nariadenie výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, keďže je potrebné skúmať jednotlivú v každom prípade dôvody nerealizovania styku a zodpovednosť a možnosti vplyvu povinného na existenciu týchto dôvodov, t. j. či povinný rodič vedome a zámerne neplní svoje povinnosti vyplývajúce mu z exekučného titulu. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že povinná aktívne nebráni v styku oprávneného s maloletým dieťaťom a preto uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený (ďalej aj „dovolateľ“) v celom rozsahu dovolanie, ktoré odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP, kde namieta vady týkajúce sa predovšetkým dokazovania a dostatočnosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu a s poukazom na § 421 ods. 1 písm. b) CSP, kde za právnu otázku doposiaľ neriešenú v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu označil otázku, či každá, aj menej závažná eventuálne bežná chorobnosť maloletého dieťaťa je automaticky považovaná za ospravedlniteľný dôvod v zmysle § 3 ods. 1 Výhlásky s účinnosťou do 30. októbra 2023, resp. s účinnosťou od 01. novembra 2023 je chorobnosť dieťaťa dôvodom na neuskutočnenie styku s druhým rodičom bez bližšieho skúmania chorobnosti. Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania.

4. Povinná k dovolaniu oprávneného uviedla, že oprávnený len zreprodukoval odvolacie námietky, pričom nekonkretizoval dôvody zakladajúce ním uplatnené dovolacie dôvody. Podľa povinnej rozhodnutia súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu sú dostatočne presvedčivo a riadne odôvodnené. Otázku stanovenú v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP povinná nepovažuje za otázku zásadného právneho významu, pričom vyloženie pojmu ospravedlniteľné dôvody nepovažuje za rozporné s Výhláskou alebo ustálenou súdnou praxou. Navrhla dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP odmietnuť alebo podľa § 448 CSP zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Dovolateľ vyvodil prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, kde namieta, že odvolací súd sa v dovolaní napadnutom rozhodnutí nevysporiadal s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní v zmysle § 387 ods. 3 CSP a to konkrétne s porušením zásady voľného hodnotenia dôkazov, porušením zákazu deformácie dôkazov a svojvoľnými a neudržateľnými skutkovými závermi. Dovolateľ uviedol, že odvolací súd neskúmal dôvody, pre ktoré nebol oprávnenému umožnený styk s maloletým dieťaťom v období do 23. januára 2023, t. j. pred podaním návrhu na výkon súdneho rozhodnutia a rovnako tak sa súd nezaoberal skutočnosťou, že povinná nevedela preukázať dôvod pre neuskutočnenie styku v termíne 27. január 2023 až 29. január 2023, čo svedčí o zjavnej svojvôli formulovania prijatých záverov a čo nebolo napravené ani odvolacím súdom. Dovolateľ ďalej poukázal na vyjadrenia týkajúce sa chorobnosti dieťaťa zo strany ošetrojúcej lekárky T.. Y. U. dosahujúce 50 % prípadov neuskutočnenia stykov, čo považuje za nerovnoprávny prístup k maloletému dieťaťu bez náležitého odôvodnenia záujmu maloletého dieťaťa. Dovolateľ poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 375/2016, v zmysle ktorého je potrebné v každej fáze konania prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, s čím je podľa názoru dovolateľa v rozpore právo dieťaťa na styk s rodičom v porovnaní so záujmom dieťaťa aj pri bežnom ochorení zotrvať v domácom ošetrovaní.

11. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu

spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

13. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

14. V danom prípade dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie (s ktorým tvorí jeden komplex) spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP a § 387 ods. 2 a 3 CSP), a preto ho nemožno považovať za nedostatočne odôvodnené, resp. nemožno potvrdiť tvrdenie dovolateľa, že sa odvolací súd nevysporiadal s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené, aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, na základe čoho dospel k záveru o správnosti zamietnutia návrhu oprávneného a to v spojení s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, s ktorým vzhľadom na potvrdzujúci výrok tvorí rozhodnutie odvolacieho súdu jeden celok.

15. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení z 23. júna 2004, sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie sa v princípe môže obmedziť na prevzatie

odôvodnenia podaného súdom prvej inštancie (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII). Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré jasne zhodnotí skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany sporu na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 191/2013). Vo svetle týchto rozhodnutí aj Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že nie je nutné, aby na každú námietku strany sporu bola daná súdom podrobná odpoveď a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu.

16. Z obsahu dovolania v nadväznosti na § 420 písm. f) CSP predovšetkým vyplýva nesúhlas oprávneného s tým, akým spôsobom a v akom rozsahu sa odvolací súd vysporiadal a vyjadril k odvolacej argumentácii oprávneného v časti deficitov v dokazovaní, kde namietol porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a zákazu deformácie dôkazov, na základe čoho mali byť prijaté svojvoľné skutkové závery. Dovolateľ konkretizoval, že odvolací súd neskúmal dôvody neuskutočnenia styku s maloletým dieťaťom pred podaním návrhu na výkon rozhodnutia a skutočnosťou, že povinná nepreukázala ospravedlniteľné dôvody nerealizácie styku v termíne 27. až 29. januára 2023. Dovolateľ ďalej upriamil pozornosť na záujem maloletého dieťaťa. Dovolaciemu súdu z uvedeného vyplýva predovšetkým skutočnosť, že dovolateľ sa nestotožnil so závermi odvolacieho súdu v spojení so súdom prvej inštancie. Z argumentácie dovolateľa nie je zřejmé, ktorým procesným postupom odvolacieho súdu prišlo k porušeniu zásady voľného hodnotenia dôkazov a čím odvolací súd deformoval dôkazy v konaní. Z konkretizácie dovolateľa vyplýva, že tento sa nestotožnil s názorom odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie v časti skúmania uskutočňovania styku s maloletým dieťaťom až odo dňa podania návrhu na výkon rozhodnutia v súlade s § 3 ods. 1 vyhlášky v spojení s § 217 ods. 1 CSP a v časti posúdenia nepreukázania ospravedlniteľného dôvodu na uskutočnenie styku v termíne 27. až 29. januára 2023, čo súd prvej inštancie v bode 18. odôvodnenia rozhodnutia vyhodnotil ako ojedinelý prípad, na základe ktorého nemožno vyvodiť záver o potrebe núteného výkonu rozhodnutia. V danom bode odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie taktiež jednoznačne konštatoval, že stav v čase vyhlásenia rozhodnutia vypovedá, že k súdom určenému styku dochádza. Na základe uvedeného nemožno dôjsť k záveru, že odvolací súd porušil zásadu voľného hodnotenia dôkazov alebo že dôkaz deformoval. Čo sa týka dovolateľom zmieneného návrhu na pripojenie súdnych spisov Okresného súdu Lučenec sp. zn. 11P/22/2022, sp. zn. 6Em/1/2021 a sp. zn. 8P/20/2021, k uvedenému sa odvolací súd vyjadril v bode 13. odôvodnenia rozhodnutia, kde konštatoval dostatočne zistený skutočný stav v súlade s § 35 a § 36 CMP.

17. Dovolací súd preto zdôrazňuje, že za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že sa oprávnený s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení so súdom prvej inštancie nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama o sebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

18. V kontexte dovolateľom tvrdenej prípustnosti dovolania vyvodzovanej z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, kde dovolateľ za právnu otázku doposiaľ neriešenú v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu označil otázku, či každá, aj menej závažná eventúálne bežná chorobnosť maloletého dieťaťa je automaticky považovaná za ospravedlniteľný dôvod v zmysle § 3 ods. 1 Vyhlášky s účinnosťou do 30. októbra 2023, resp. s účinnosťou od 01. novembra 2023 je chorobnosť dieťaťa dôvodom na neuskutočnenie styku s druhým rodičom bez bližšieho skúmania chorobnosti. Dovolateľ mal za to, že

odvolací súd sa nesprávne vysporiadal s právnou otázkou existencie a posúdenia ospravedlniteľných dôvodov v zmysle § 3 ods. 1 Vyhlášky účinnej do 31. októbra 2023 a jej zmeneným znením účinným od 1. novembra 2023. Dovolateľ uviedol, že povinná mu opakovane bráni v styku s maloletým dieťaťom a opätovne zastal názor, že z vyjadrení ošetrojúcej lekárky T.. Y. U. nevyplývajú také zdravotné ťažkosti a v takom rozsahu, že by sa o maloleté dieťa nemohol postarať otec dieťaťa. Dovolateľ ďalej uviedol, že z Vyhlášky explicitne nevyplýva, čo sa považuje za ospravedlniteľný dôvod na strane matky ako povinnej, na základe čoho sa dovolateľ domnieva, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil, keď dôvody neuskutočnenia styku vyhodnotil ako ospravedlniteľné a konštatoval neexistenciu zavineného konania na strane matky. Dovolateľ mal za to, že odvolací súd chorobnosť dieťaťa ako skutkové zistenie v konaní vyhodnotil ako dôvod na zamietnutie návrhu, čím vec nesprávne právne posúdil, pokiaľ aplikoval § 3 ods. 1 Vyhlášky na zistený skutkový stav. Dovolateľ uviedol, že najlepší záujem dieťaťa je potrebné prispôbovať konkrétnej situácii dieťaťa a jeho špecifickým okolnostiam. Vo zvyšku dovolateľ opätovne uvádzal vyjadrenia obsiahnuté už v odvolaní.

19. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

20. Dovolací súd v tejto súvislosti pripomína, že aby na základe dovolania podaného podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť najskôr splnené predpoklady prípustnosti dovolania, zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj 2Cdo/203/2016, 3Cdo/216/2017, 4Cdo/64/2018, 6Cdo/113/2017, 7Cdo/95/2017 a 8Cdo/95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania, či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení, môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

21. Pre procesnú situáciu, v ktorej § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková), ktorá musí mať zreteľné charakteristické znaky. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

22. Dovolací súd zdôrazňuje, že správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritórnemu prieskumu, lebo dovolací súd je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd; skutková okolnosť (t. j. skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) z hľadiska § 421 ods. 1 CSP je irelevantná. Riešenie skutkovej otázky je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, jej aplikácii na podklade skutkových zistení (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/218/2017, 3Cdo/150/2017, 4Cdo/7/2018, 4Cdo/32/2018, 7Cdo/99/2018).

23. Posudzujúc dovolanie po obsahovej stránke (čl. 11 ods. 1 a § 124 ods. 1 CSP) a to aj v spojení s dovolateľom položenou otázkou možno vyvodit', že dovolateľ sa v súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP domáhal dovolacieho prieskumu súdmi nižších inštancií riešenej otázky, či každá, aj menej závažná bežná chorobnosť dieťaťa je považovaná za ospravedlniteľný dôvod v zmysle § 3 ods. 1 Výhlášky a je dôvodom na neuskutočnenie styku s druhým rodičom bez bližšieho skúmania chorobnosti. Z uvedeného vyplýva nesúhlas dovolateľa s vyhodnotením chorobnosti dieťaťa (v čase rozhodnutia vo veku cca 3 roky v kombinácii so vzdialenosťou bydliska otca cca 260 km, t. j. 3,5 hodiny cesty autom a v nadväznosti na správy ošetrojúcej lekárky) za ospravedlniteľný dôvod neuskutočnenia styku dieťaťa s otcom bez zavinenia na strane matky s tým, že dovolateľ súčasne vyjadril požiadavku na bližšie skúmanie chorôb dieťaťa v konkrétnych termínoch neuskutočneného styku.

24. Dovolací súd po preskúmaní spisu dospel k záveru, že otcom namietané nesprávne právne posúdenie odvolacím súdom pretavené do vyššie uvedenej otázky nespĺňa kritériá vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovení § 431 až § 435 CSP, a to z dôvodu, že dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ani na prehodenie vykonaných dôkazov. Totiž (1) posúdenie konkrétnych skutkových okolností týkajúcich sa v danej veci posúdenia závažnosti dôvodov pre nerealizáciu styku oprávneného rodiča s maloletým dieťaťom, (2) vyhodnotenie toho, či ich možno považovať za ospravedlniteľné, sa týka hodnotenia skutkových zistení v procese dokazovania.

25. Dovolací súd dospel k záveru, že vyhodnotenie závažnosti zásahu do práva na stretávanie sa oprávnenej osoby s dieťaťom je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Každé jedno rozhodnutie týkajúce sa úpravy styku maloletých s konkrétnymi blízkymi osobami a vyhodnotenie súvisiacich okolností vo vykonávacom konaní je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady (por. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/87/2017, 2Cdo/98/2021). Pokiaľ účelom ustanovenia § 421 ods. 1 CSP zo širších hľadísk je tiež to, aby sa vyriešením niektorej právnej otázky vytvorila alebo ustálila rozhodovacia prax dovolacieho súdu, je namieste konštatovanie, že v takejto individuálnej otázke (akou je posúdenie ospravedlniteľnosti dôvodu - konkrétnej choroby, resp. chorobnosti dieťaťa v termínoch nezrealizovaného styku) sa teda ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Dovolací súd pre doplnenie opätovne poukazuje § 442 CSP, v zmysle ktorého je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.

26. Po preskúmaní celého spisu v nadväznosti na dovolacie námietky dovolací súd dospel k záveru, že procesný postup súdov, ktoré konali v zmysle ustanovení a zásad zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku a zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, nemožno považovať za porušenie práva na spravodlivý proces. Napadnuté rozhodnutie sa nevymyká nielen zo zákonného, ale ani z ústavnoprávneho rámca. Uvedeným postupom preto nedošlo k založeniu namietanej vady podľa § 420 písm. f) CSP a oprávnený neopodstatnene namieta vadu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu v nadväznosti na vady v dokazovaní. Dovolací súd zároveň dospel k záveru, že nebola založená prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP a to z dôvodu, že oprávneným v dovolaní definovaná otázka, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, nenapĺňa znaky ustanovené v § 432 CSP v spojení s § 421 CSP, nakoľko je skutkového charakteru.

27. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie oprávneného odôvodnené § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné a v časti, v ktorej namietol nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, ktoré nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

28. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods.

3 veta druhá CSP).

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.